

บรรณานิการและ

ช่วงที่ผ่านมาประเทศไทยมีหลายข่าวร้าย ที่สำคัญ คือ การเกิดแผ่นดินไหวขนาด 7.7 ริกเตอร์ ที่เมืองมังಡาลัยและเมืองอื่น ๆ ของเมียนมา เมื่อวันศุกร์ที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2568 เวลา 13.20 น. ทำให้เกิดการลั่นไหวอย่างรุนแรงถึงประเทศไทย โดยเฉพาะกรุงเทพฯ และปริมณฑลซึ่งมีอาคารสูงอยู่จำนวนมาก ความเสียหายร้ายแรงที่สุดเกิดขึ้นกับอาคารของสำนักงานตรวจสอบแผ่นดิน 30 ชั้น ซึ่งก่อสร้างขึ้นไปถึงชั้นดาดฟ้าแล้ว ถล่มลงมาอย่างรวดเร็ว ทำให้คุณงานก่อสร้างจำนวนมากถูกซากการทับถมเสียชีวิตถึง 94 ราย ช่วยอุกมาจากชาติที่ได้เพียง 9 ราย หลังจากนั้น เพียงสักพักเดียว ประธานาธิบดีโคนันด์ ทรัมป์ แห่งสหรัฐอเมริกา ก็ออกประกาศมาตรการ “ภาษีศุลกากรต่างตอบแทน” (reciprocal tariff) แก่ประเทศไทย รวมกว่า 60 ประเทศ เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2568 โดยจะมีผลในวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2568 สำหรับสินค้าจากประเทศไทยที่ส่งไปขายในสหรัฐจะถูกเก็บภาษีศุลกากรสูงถึงร้อยละ 36 ซึ่งสูงกว่าที่วางแผนไว้กิจกรรมการค้าด้วยตัวเอง 3 เท่า และประมาณการว่าจะกระทบต่อการส่งออกของประเทศไทยได้ถึงกว่า 5 แสนล้านบาท และคาดว่าจะมีผลให้การเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product) หรือ จีดีพี (GDP) ในปี 2568 ลดลงได้ถึงร้อยละ 1 ซึ่งจะมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อเศรษฐกิจ

ของประเทศไทย และประชาชนคนไทย จำเป็นที่ทุกภาคส่วนจะต้องหาทางบรรเทาผลกระทบเหล่านี้

อย่างไรก็ต้องดำเนินต่อไปตามภารกิจ ฝรั่งที่ว่า “การแสดงต้องดำเนินต่อไป” (The show must go on) วารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกฉบับนี้ ยังคงมีเนื้อหาสาระครบครัน เช่นเดิม ได้แก่ นิพนธ์ต้นฉบับ 8 เรื่อง บทปฏิทัศน์ 1 เรื่อง และภาคปฏิบัณฑ์ครบครัน

นิพนธ์ต้นฉบับ เรื่องแรก การศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยระหว่างตัวรับยาคุชชิยาสาน์ที่มีกัญชาปัจุบันกับตัวรับยาคุชชิยาสาน์ที่ไม่มีกัญชา ปัจจุบันในผู้ป่วยที่นอนไม่หลับ พบว่า ทั้งสองตัวรับสามารถรักษาอาการนอนไม่หลับได้อย่างมีนัยสำคัญ และผลของทั้งสองตัวรับไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งน่าจะเป็นเพราะทั้งสองตัวรับต่างมีสมุนไพรอื่นหลายชนิดที่มีผลต่อการนอนหลับนอกเหนือจากกัญชา เรื่องที่สอง การศึกษาความปลอดภัยของการใช้ตัวรับยาไทยที่มีกัญชาปัจจุบัน หลังจากเวชระเบียน เป็น การศึกษาในเวชระเบียน 216 ฉบับ มีผู้ป่วยที่เข้าเกณฑ์ 80 ราย ยาที่ใช้มี 5 ตัวรับ ในจำนวนนี้เป็นยาทา 1 ตัวรับ พบมีการเปลี่ยนแปลงค่าการทำงานของตัว แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ควรศึกษาแบบไปข้างหน้าแบบสุ่มเบรี่ยบ เทียบ เพื่อให้ผลการศึกษามีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

เรื่องที่ สาม การประยุกต์ใช้การตลาดสู่สังคมเพื่อส่งเสริมการใช้กัญชาทางการแพทย์: การดูแลผู้ป่วยแบบประดับประดงโดยยึดผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง เป็นการณ์คึกขากการดำเนินนโยบายกัญชาทางการแพทย์ในจังหวัดหนึ่ง มีผลการคึกขากที่น่าสนใจโดยนำเสนออย่างตรงไปตรงมา ที่พบว่า การผลักดันนโยบายกัญชาทางการแพทย์ การเตรียมการทั้งข้อมูลทางวิชาการและแนวปฏิบัติไม่เพียงพอ ทำให้ผู้ให้บริการการแพทย์แผนปัจจุบันซึ่งมีความเข้มแข็งในหลักการวิชาชีพไม่ยอมรับ การเลือกกลุ่มผู้ป่วยในระยะประดับประดงก็ไม่เหมาะสม เพราะส่วนใหญ่ของการหนักยากแก่การสื่อสารและความยินยอมในการคึกขากในขณะที่ผู้ป่วยและญาติมีความคาดหวังผลการรักษาสูงเกินความเป็นจริง ผลการรักษาที่ควรที่ผู้เกี่ยวข้องจะได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป **เรื่องที่ สี่ ผลและความปลอดภัยของการพอกเข่าด้วยแผ่นแปะสมุนไพรในการรักษาโรคจับโปงแห้งเข่าในผู้ป่วยสูงอายุ** เป็นความพยายามพัฒนาสู่ตรายางพอกเข่าของโรงพยาบาลโคงเจริญ จังหวัดลบบูรี เป็นแผ่นแปะ เพื่อเพิ่มความสะดวกในการใช้และลดการเบรอะเปื้อน รายงานนี้แม้เป็นการคึกขากก็ทดลอง แต่มีการออกแบบเก็บข้อมูลแสดงผล อภิปรายผล และสรุปผลที่ดี เป็นตัวอย่างของการนำเสนอรายงานการคึกขากวิจัย โดยมีการสรุปผลชัดเจนว่าเป็นเพียงผลการคึกขากเบื้องต้น และมีข้อเสนอแนะในการคึกขากเพื่อพิสูจน์ความปลอดภัยและผลของแผ่นแปะให้มีน้ำหนักของความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

เรื่องที่ ห้า การคึกขากนิดตัวทำละลายที่เหมาะสมในสารสกัดมีขามป้อมด้วยเทคนิคการใช้คลีน อัลตราโซนิก พบว่า เอทานอลร้อยละ 90 เป็นตัวทำละลายที่เหมาะสมในการสารสกัดมีขามป้อมเพื่อให้ได้ปริมาณสารสำคัญสูงและมีฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระที่ดี

แต่การสารสกัดมีขามป้อมด้วยน้ำก็ยังเป็นตัวเลือกที่ควรพิจารณา หากต้องการสารสกัดที่มีวิตามินซีสูง **เรื่องที่หก Assessment of Anti-oxidation Activities of Saban Remedy Extracts** เป็นการคึกขากที่ต้านออกซิเดชันของตัวรับยา “สาบาน” ซึ่งใช้บัดดรักษาผู้ป่วยมะเร็งที่อโรคยาคลาของรัดคำประมง ตัวรับยาที่ประกอบด้วยสมุนไพรที่เก็บจากภูเขาจันทบุรี สกัดด้วยเอทานอลและน้ำ ผลการคึกขากพบว่าตัวรับยาสาบานมีฤทธิ์ต้านออกซิเดชัน สามารถยับยั้งกลุ่มสารออกซิเดนท์หลายประเภท เป็นหลักฐานสนับสนุนการนำมาใช้ในการบัดดรักษาผู้ป่วยมะเร็งที่น่าสนใจ สมควรคึกขากเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มน้ำหนักของหลักฐานให้หนักแน่นยิ่งขึ้น **เรื่องที่ เจ็ด ฤทธิ์ทางชีวภาพและการตั้งตัวรับโลชันจากสารสกัดคราม** เป็นการคึกขากทางห้องปฏิบัติการหาปริมาณสารสกัดจากส่วนของครามที่ให้ฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระสูงที่สุด และพัฒนาเป็นโลชันที่มีฤทธิ์ต้านอิสระที่ดีที่สุด เป็นข้อมูลพื้นฐานที่ดีสำหรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ออกสู่ห้องตลาดต่อไป **เรื่องที่ เจ็ด การพัฒนาผลิตภัณฑ์สเปรย์ฟิล์มใช้ภายในออกสารสกัดกระหอม** เป็นการคึกขากวิจัยเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ดี สามารถเป็นตัวอย่างของการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรในการแพทย์แผนไทยจากการที่ผลิตภัณฑ์เดิมทั้งในรูปแบบเจล ชี้ฟัง ครีม น้ำมัน และน้ำ มีปัญหาด้านความแห้งไม่ได้ การคึกขากนี้ สามารถพัฒนาเป็นสเปรย์ฟิล์ม ที่เมื่อพ่นบนผิวหนังแล้วมีความแห้ง ไม่ต้องจุดสีขาว มีความคงตัวดีในอุณหภูมิห้อง ปริมาณสารสำคัญในภาวะเร่ง เมื่อเวลาผ่านไปแล้ว 3 เดือน ยังคงอยู่ที่ 93.15% ผลิตภัณฑ์เมื่อใช้ฉีดพ่นบนผิวหนังแล้ว จะเป็นฟิล์มบาง ๆ ไม่ต้องถูนวด จึงมีคุณสมบัติเหมาะสม สามารถนำไปใช้คึกขากประสีทิพลและความ

ปลดปล่อยได้ต่อไป

บทประทัศน์ในฉบับนี้มีเรื่องเดียว คือ สารเที่ยบ
เคเม่ในการควบคุมคุณภาพสมุนไพร ซึ่งมีความ
สำคัญในการวิเคราะห์ทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณ
บทความนี้ได้ทบทวนข้อมูลจากตำราและเอกสาร
วิชาการหลายแหล่ง รวมทั้งประสบการณ์ของผู้นิพนธ์
มาไว้ในบทความเดียว เพื่อให้ง่ายแก่การศึกษาและ

การนำไปใช้ประโยชน์

ภาคปักษ์ ตำราอ้างอิงสมุนไพรไทย เป็นเรื่อง
ของ ลูกจันทน์ ดอกจันทน์ ตามด้วยพจนานุกรมคัพท์
การแพทย์แผนจีน เล่ม 2 (จีน-ไทย-อังกฤษ) สารสาร
สมุนไพร เป็นเรื่องลูกจันทน์ ดอกจันทน์ ปิดท้ายด้วยคำ
แนะนำผู้นิพนธ์ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2568
พบกันใหม่ฉบับหน้า

นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์

บรรณาธิการ

Editor's Note

Editor's Note

Recently, Thailand has experienced several tragic events. Most notably, a 7.7-magnitude earthquake struck Mandalay and other cities in Myanmar on Friday, March 28, 2025, at 1:20 PM, causing strong tremors felt even in Thailand, particularly in Bangkok and its surrounding areas, where many high-rise buildings are located. The most severe damage occurred at the construction site of a 30-story building, to be the new Office of the Auditor General. The construction had been completed up to the rooftop, but it collapsed rapidly as a result of the earthquake. As a result, 94 construction workers were killed under the rubble, with only nine survivors rescued.

Just a week later, on April 4, 2025, U.S. President Donald Trump announced a “reciprocal tariff” measure against more than 60 countries, which would take effect on April 9, 2025. Thai products exported to the United States would be subjected to a tariff as high as 36 percent—three times higher than what Thai business sectors had anticipated. It is estimated that this will impact Thailand’s exports by more than 500 billion baht and could cause the country’s Gross Domestic Product (GDP) growth for 2025 to decline by as much as

1 percent, which would have a severe impact on the national economy. Every sector must find ways to mitigate these effects.

Nevertheless, life must go on, as the Western proverb says, “*The show must go on.*” This issue of the Journal of Thai Traditional and Alternative Medicine still features its full range of content, including eight original articles, one review article, and a complete miscellany section.

The first original article is **Study of Effectiveness and Safety of Cannabis-Containing and Non-Cannabis Ya Sukhasaiyat Formulas in Patients with Insomnia**. It was found that both formulas significantly alleviated insomnia, and there was no significant difference between the two formulas. This is likely because both formulas contain various other herbs that affect sleep aside from cannabis.

The second article is **Safety Study of Thai Traditional Cannabis-Infused Medicinal Preparations: A Retrospective Study from Medical Records**. The study reviewed 216 medical records, with 80 patients meeting the inclusion criteria. Five formulas were used, one of which was a topical preparation.

Some changes in liver and kidney function values were observed, but they were not statistically significant. It is recommended that a randomized, prospective study be conducted to enhance the reliability of the findings.

The third article discusses the application of marketing strategies to promote the use of medical cannabis using a case study of patient-centered palliative care implementation in one province. **Social Marketing to Promote Medical Marijuana Use: The Basis of Patient-Centered Palliative Care.**

The study presents its findings candidly, noting that the promotion of the medical cannabis policy lacks adequate preparation in terms of academic information and practice guidelines. As a result, conventional medical providers, who are firmly rooted in professional standards, did not accept the policy. Moreover, selecting palliative care patients for the program was inappropriate, as most patients were in critical condition, making it difficult to communicate and obtain informed consent for the study. At the same time, patients and their families had unrealistically high expectations regarding treatment outcomes. The findings should be utilized by relevant stakeholders moving forward.

The fourth article **Effects and Safety of Knee Wraps with Herbal Patches in Elderly Patients for the Treatment of *Lom Jab Pong Haeng Khao* (Knee Osteoarthritis).** It is an effort by Khok Charoen Hospital in Lopburi Province to develop a herbal knee applica-

tion into a patch to improve convenience and reduce messiness. Although this was a quasi-experimental study, the design, data collection, analysis, discussion, and conclusion were well-conducted. It serves as a model for research reporting, clearly stating that the findings are preliminary and providing recommendations for further studies to confirm the safety and effectiveness of the herbal patches with greater credibility.

The fifth article is **the Study of Optimal Solvent Conditions for the Extraction of *Phyllanthus emblica* L. Using Ultrasonic-Assisted Extraction.** It was found that 90% ethanol is the most suitable solvent for extracting *Phyllanthus emblica* to obtain a high content of active compounds with strong antioxidant activity. However, water extraction remains a viable option when a high vitamin C content is desired.

The sixth article, titled **Assessment of Anti-oxidation Activities of *Saban* Remedy Extracts,** investigates the antioxidant properties of the “*Saban*” herbal formula used to treat cancer patients at the *Arokayasala* of Wat Kham Pramong. The formula, composed of herbs collected from Kanchanaburi Province, was extracted with ethanol and water. The study found that the *Saban* remedy exhibited antioxidant activity and could inhibit various types of oxidative substances, providing interesting evidence to support its use in cancer treatment. Further studies are recommended to strengthen the supporting evidence.

The seventh article, **Bioactive Compounds of *Indigofera tinctorial* L. Extract and Lotion Formulation**, is a laboratory study aimed at identifying the part of the indigo plant with the highest antioxidant activity and developing a lotion formulation with optimal antioxidant effects. This serves as a valuable foundation for future commercial product development.

The eighth article focuses on the Development of a Topical Film Spray Product from Kratom Extract. **Formulation of Topical Film-Forming Spray Product Containing *Mitragyna speciosa* Kroth.** The study aimed to develop an improved herbal product for traditional Thai medicine, addressing issues found in previous forms such as gels, ointments, creams, oils, and liquids, which had poor skin adhesion. This research succeeded in developing a spray-on film that dries clear on the skin without leaving white spots, remains stable at room temperature, and retains 93.2% of its active compounds after three months

under accelerated conditions. The product forms a thin film on the skin upon application without the need for rubbing, making it a promising candidate for further studies on its efficacy and safety.

The review article in this issue is titled **Chemical Marker for Medicinal Plant Quality Control**. It highlights the importance of chemical reference substances in both qualitative and quantitative analysis. The article compiles information from various textbooks, academic documents, and the author's own experience into a single, easy-to-use resource.

In the **Miscellany section**, there is a reference to Thai herbal texts discussing **Nutmeg and Mace**, followed by The Dictionary of Traditional Chinese Medicine Terms, Volume 2 (Chinese-Thai-English). **The journal's club section** also features a piece on Nutmeg and Mace. The issue concludes with Author Guidelines, updated for the year 2025 (B.E. 2568).

Hoping to see you again in the next issue.

Dr. Vichai Chokevivat

Editor